

แบบทดสอบก่อนเรียน

เล่มที่ 1 โภชนาการดี ชีวิตสดใส

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

- ข้อใดให้ความหมายคำว่าอาหารได้ถูกต้องที่สุด
 - เป็นสิ่งที่เราขาดไม่ได้
 - มีความจำเป็นต่อร่างกาย
 - เป็นสารเคมีที่อยู่ในอาหารและมีความจำเป็นต่อร่างกาย
 - สิ่งที่รับประทานหรือดื่มเข้าสู่ร่างกายแล้วมีประโยชน์ ไม่มีโทษ
- นักเรียนเรียนเรื่อง โภชนาการเพื่ออะไร
 - เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด
 - เพื่อให้ได้รับประทานอาหารที่อร่อย
 - เพื่อให้รับประทานอาหารให้ได้มาก ๆ
 - เพื่อให้รู้จักเลือกอาหารที่เหมาะสม และเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย
- ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของอาหาร
 - ทำให้เราพูดได้
 - ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต
 - ทำให้ร่างกายได้รับพลังงาน
 - ทำให้เราเคลื่อนไหวร่างกายได้
- ข้อใดคืออาหารหมู่ที่ 1
 - ข้าว
 - เนื้อไก่
 - มะม่วง
 - ส้มเขียวหวาน
- ข้อใด ไม่ใช่ อาหาร หมู่ที่ 2
 - แป้ง
 - บะหมี่
 - น้ำตาล
 - เนื้อหมู

6. ผลไม้ในข้อใดให้สารคาร์โบไฮเดรตในปริมาณมากที่สุด

ก. ส้ม	ข. กล้วย
ค. ส้มโอ	ง. สับปะรด

7. อาหารในข้อใดให้สารโปรตีน

ก. ปลา	ข. กล้วย
ค. ผักบุ้ง	ง. แอปเปิ้ล

8. อาหารในข้อใดให้เกลือแร่

ก. บะหมี่	ข. ทูเรียน
ค. ขนมปัง	ง. ผักคะน้า

9. อาหารในข้อใดให้วิตามิน

ก. ผักบุ้ง	ข. ปลา
ค. เนื้อไก่	ง. เนื้อหมู

10. ข้อใดคืออาหารหมู่ที่ 5

ก. ผัก	ข. ปลา
ค. น้ำมัน	ง. ข้าวเหนียว

กรอบที่ 1

แก้ว... ไปที่โรงอาหารกันเถอะ
กล้าหิวจังเลย
หอะไรทานกันหน่อย

ได้เลยกล้า แต่ก่อนไป
โรงอาหารเราจะบอกเรื่องที่ดี
เกี่ยวกับอาหารให้กล้า ฟังนะ

รู้ไหมอาหารที่เรารับประทานเข้าไปสู่ร่างกายมี
หลายประเภท แต่ละประเภทมีสารอาหารแตกต่างกันไป
เมื่อรับประทานเข้าไปแล้วก็จะไปเกิดการเปลี่ยนแปลง
ทำให้ร่างกายได้รับประโยชน์ และโทษด้วย เพราะฉะนั้น
ก่อนทานอาหารต้องรู้จักอาหารที่เหมาะสมกับตัวเราก่อน
เรียกว่า **“โภชนาการ”**

อาหาร หมายถึง สิ่งที่ได้รับประทานหรือดื่ม
เข้าสู่ร่างกายแล้วมีประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดโทษ
เป็นพิษภัยต่อร่างกาย ยังส่งผลต่อการดำรงชีวิต
ให้เป็นปกติ **กระทรวงสาธารณสุข** ได้จัดแบ่ง
อาหารของคนไทยออกเป็นอาหารหลัก 5 หมู่
ดังนี้

อาหารหมู่ที่ 1

ประกอบด้วย เนื้อสัตว์ต่าง ๆ ไข่ นม และถั่วเมล็ดแห้ง อาหาร
หมู่นี้ให้สารอาหาร โปรตีน มีประโยชน์ คือ เสริมสร้าง
กล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต และ
ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอของร่างกาย

อาหารหมู่ที่ 2

ประกอบด้วย ข้าว แป้ง น้ำตาล เผือกและมัน อาหารหมู่นี้
ให้สารอาหาร คาร์โบไฮเดรต มีประโยชน์ คือ ทำให้ร่างกาย
ได้รับพลังงาน ร่างกายทำงานเป็นปกติและยังให้ความอบอุ่น
แก่ร่างกายอีกด้วย

อาหารหมู่ที่ 3

ประกอบด้วย ผักต่าง ๆ อาหารหมู่นี้ให้สารอาหาร
เกลือแร่และวิตามิน มีประโยชน์คือ ช่วยบำรุงสุขภาพ
ของผิวหนัง สายตา เหงือก ฟัน และช่วยให้ระบบ
การทำงานของร่างกายเป็นปกติ ผักมีใยอาหารทำหน้าที่
ดูดซับสารที่อาจเป็นอันตรายและช่วยขับถ่ายได้สะดวก

อาหารหมู่ที่ 4

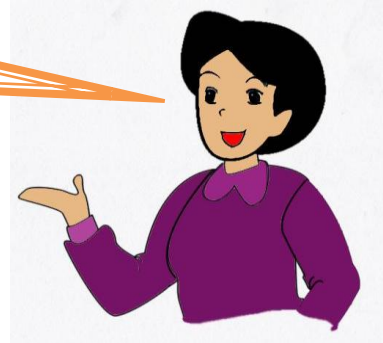
ประกอบด้วย ผลไม้ต่าง ๆ อาหารหมู่นี้ให้สารอาหาร
เกลือแร่และวิตามิน มีประโยชน์ คือ ช่วยบำรุงสุขภาพ
และป้องกัน โรคต่าง ๆ ช่วยให้ตา ผิวหนัง สดชื่น เหงือก
และฟันแข็งแรง และผลไม้ยังให้กากใยอาหาร ซึ่งช่วยให้การขับถ่ายของลำไส้
เป็นปกติยังทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของร่างกายให้เป็นปกติ ช่วยบำรุง
สุขภาพ และป้องกัน โรคต่าง ๆ

อาหารหมู่ที่ 5

ประกอบด้วย ไขมันและน้ำมันต่าง ๆ ทั้งจากพืชและ
สัตว์ อาหารหมู่นี้ให้สารอาหารไขมัน มีประโยชน์คือ
ทำให้ร่างกายได้รับพลังงานและความอบอุ่นแก่ร่างกาย

นักเรียน ศึกษากรอบที่ 1 แล้ว
มาทำกิจกรรมเลยละ

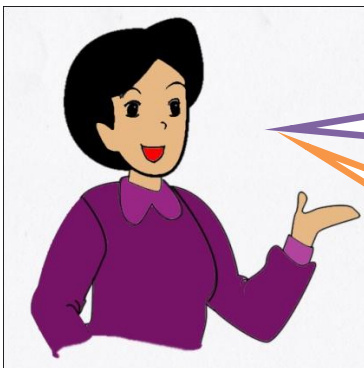

กิจกรรมที่ 1 : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้มาให้ถูกต้อง

1. อาหาร หมายถึง.....
.....
.....
.....
2. อาหารหมู่ที่ 1 มีมากในอาหารประเภทใด.....
.....
3. อาหารที่รับประทานแล้วทำให้พลังงานและความอบอุ่น คือ อาหารหมู่ใด.....
4. กากใยอาหารทำหน้าที่.....
.....
5. อาหารที่ช่วยควบคุมการทำงานของร่างกายให้เป็นปกติ ช่วยบำรุงสุขภาพ และป้องกันโรคต่าง ๆ ได้แก่อาหารจำพวก.....
.....

เฉลยกิจกรรมที่ 1

1. สิ่งที่ได้รับประทานหรือดื่มเข้าสู่ร่างกายแล้วมีประโยชน์
ไม่ก่อให้เกิดโทษเป็นพิษภัยต่อร่างกาย ยังส่งผลต่อ
การดำรงชีวิตให้เป็นปกติได้
2. เนื้อสัตว์ต่าง ๆ ไข่ นม และถั่วเมล็ดแห้ง
3. อาหารหมู่ที่ 2
4. ช่วยให้การขับถ่ายของลำไส้เป็นปกติ
5. เกลือแร่และวิตามิน

เป็นอย่างไรบ้างคะ นักเรียนตอบ
คำถาม กิจกรรมที่ 1 ได้ถูก
กี่ข้อจ๊ะ

ถ้านักเรียนตอบได้ถูกต้องน้อยกว่า
3 ข้อ ให้ทบทวนเรื่องที่เรียนในกรอบ
ที่ 1 อีกครั้ง นะคะ แต่ถ้าตอบถูก 3 ข้อ
ขึ้นไปให้นักเรียนศึกษา กรอบที่ 2
ต่อไปเลยคะ

แก้วครับ... โภชนาการและอาหารที่
เรารับประทานเข้าไปแล้วเกิด
ประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร ครับ
ช่วยอธิบายให้ได้ไหมครับ

ได้ซิค่ะ แก้วจะอธิบายให้ฟังค่ะ

โภชนาการ หมายถึง วิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่ว่า
ด้วยเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารซึ่งสัมพันธ์
กับการเจริญเติบโตและสุขภาพของมนุษย์

ประโยชน์ของการรับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ

1. ประโยชน์ของอาหารต่อสุขภาพทางกาย

1.1 ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต คนเราจะมีรูปร่างสูงใหญ่เพียงใด ขึ้นอยู่กับ
การรับประทานอาหารและพันธุกรรมของแต่ละคน คนที่มีลักษณะทาง
พันธุกรรมที่มีรูปร่างสูงใหญ่ หากรับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ
ร่างกายก็จะสูงใหญ่ตามลักษณะทางพันธุกรรม ตรงกันข้ามคนที่
รับประทานอาหารไม่ถูกหลักโภชนาการ รูปร่างก็จะเจริญเติบโตไม่เต็มที่
ทำให้ตัวเล็กกว่าปกติได้ แม้จะมีลักษณะทางพันธุกรรมที่มีรูปร่างสูงใหญ่
ก็ตาม

1.2 ทำให้หญิงมีครรภ์และทารกในครรภ์แข็งแรงหญิงมีครรภ์ที่รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ จะช่วยป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างมีครรภ์ได้ เช่น การแท้งบุตร การคลอดบุตรก่อนกำหนด เป็นต้น นอกจากนี้หญิงมีครรภ์ที่รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ ร่างกายจะแข็งแรง และทารกในครรภ์ก็จะเจริญเติบโต ทั้งทางด้านร่างกายและสมองอย่างปกติ เมื่อคลอดทารกก็จะคลอดได้ง่ายและทารกที่คลอดก็จะมีสุขภาพแข็งแรงเจริญเติบโตเป็นปกติ ไม่เจ็บป่วยได้ง่าย และผู้เป็นมารดา ก็จะฟื้นคืนสู่ภาวะปกติหลังจากคลอดบุตรได้อย่างรวดเร็วด้วย

1.3 ทำให้ร่างกายมีภูมิต้านทานโรคไม่เจ็บป่วยได้ง่ายคนที่รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ ร่างกายจะสามารถต้านทานโรคได้ดี เพราะมีภูมิต้านทานโรคดีแม้เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยหรือไม่รุนแรงนัก ร่างกายก็จะสามารถรักษาตนเองได้ เช่น เป็นไข้ เป็นหวัด

1.4 ทำให้มีอายุยืนยาวขึ้น คนเราจะมีอายุยืนยาวได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น สภาพแวดล้อมดี การแพทย์และสาธารณสุขดี มีการรักษาสุขภาพร่างกายดี และที่สำคัญคือ รู้จักเลือกรับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ ก็จะทำให้แข็งแรงมีอายุยืนยาวขึ้นได้

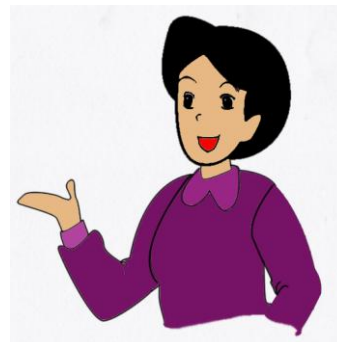
ประโยชน์ของการรับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ

2. ประโยชน์ของอาหารต่อสุขภาพจิตและสติปัญญา

2.1 ทำให้สมองและสติปัญญาดีสมองของคนจะเริ่มพัฒนาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา และเมื่อคลอดแล้วสมองก็ยังคงเจริญเติบโตต่อไปอีก หญิงมีครรภ์ที่รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ จะทำให้สมองของทารกในครรภ์มีการพัฒนาและเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ และเมื่อคลอดออกมาแล้ว ถ้าเด็กได้รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ โดยเฉพาะในช่วงอายุ 1-3 ปี เด็กจะมีพัฒนาการทางสมองและสติปัญญาอย่างสมบูรณ์ ถึงร้อยละ 80 ของสมองทั้งหมด

2.2 ทำให้จิตใจและอารมณ์แจ่มใส คนที่ได้รับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ นอกจากทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง สมองและสติปัญญาดี ยังทำให้จิตใจและอารมณ์แจ่มใส สามารถทำงานได้คล่องแคล่ว และไม่อ่อนเพลียง่าย

นักเรียน ศึกษากรอบที่ 2 แล้ว
มาทำกิจกรรมต่อเลยค่ะ

กิจกรรมที่ 2 : ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก
ใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ผิด

-1. คนที่มีลักษณะทางพันธุกรรมที่มีรูปร่างสูงใหญ่ หากรับประทาน
อาหารไม่ถูกหลักโภชนาการ รูปร่างก็จะเจริญเติบโตไม่เต็มที่ทำ
ให้ตัวเล็กกว่าปกติได้
-2. หญิงมีครรภ์และทารกในครรภ์แข็งแรงหญิงมีครรภ์ที่รับประทาน
อาหารถูกหลักโภชนาการ จะช่วยป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น
ในระหว่างมีครรภ์ได้ เช่น การแท้งบุตร การคลอดบุตรก่อนกำหนด
-3. คนเราจะมีอายุยืนยาวได้ย่อมขึ้นอยู่กับรู้จักเลือกรับประทานอาหาร
ถูกหลักโภชนาการเพียงอย่างเดียว
-4. ในช่วงอายุ 1-3 ปี เด็กจะมีพัฒนาการทางสมองและสติปัญญา
อย่างสมบูรณ์ถึงร้อยละ 80 ของสมองทั้งหมด
-5. คนที่รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ ร่างกายจะไม่สามารถ
ต้านทานโรคได้ดี เพราะไม่มีภูมิคุ้มกันต้านทานโรค

เฉลยกิจกรรมที่ 2

1. ✓
2. ✓
3. ✗
4. ✓
5. ✗

ไฮโย! กล้าตอบถูก 4 ข้อเก่งจริงนะเรา
แก้วครับ เราจะทำอะไรต่อไปครับ

ดีมากค่ะ กล้า แต่ถ้าใครตอบ
ผิดเกิน 2 ข้อกลับไปดูเนื้อหา
อีกครั้ง อ่านให้เข้าใจนะคะ

พร้อมแล้วใช่ไหม พลิกหน้า
ต่อไปเลยคะ เราจะสรุปเรื่อง
ที่เราเรียนมา นะคะ

กรอบสรุป

อาหารหลัก 5 หมู่ มีดังต่อไปนี้

อาหารหมู่ที่ 1 ประกอบด้วย เนื้อสัตว์ต่าง ๆ ไข่ นม และถั่วเมล็ดแห้ง

อาหารหมู่ที่ 2 ประกอบด้วย ข้าว แป้ง น้ำตาล เผือกและมัน

อาหารหมู่ที่ 3 ประกอบด้วย ผักต่าง ๆ อาหารหมู่นี้ให้สารอาหารเกลือแร่
และวิตามิน

อาหารหมู่ที่ 4 ประกอบด้วย ผลไม้ต่าง ๆ อาหารหมู่นี้ให้สารอาหาร
เกลือแร่และวิตามิน

อาหารหมู่ที่ 5 ประกอบด้วย ไขมันและน้ำมันต่าง ๆ ทั้งจากพืชและสัตว์

ประโยชน์ของอาหาร

1. ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต
2. ทำให้หญิงมีครรภ์และทารกในครรภ์แข็งแรง
3. ทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต้านทานโรค
4. ทำให้แข็งแรงมีอายุยืนยาว
5. ทำให้สมองและสติปัญญาดี
6. ทำให้จิตใจและอารมณ์แจ่มใส

เพื่อน ๆ เราสรุปเนื้อหาทั้งหมดเสร็จแล้ว
เปิดหน้าถัดไป ทำแบบทดสอบหลังเรียน
เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้า นะคะ

แบบทดสอบหลังเรียน

เล่มที่ 1 โภชนาการดี ชีวิตสดใส

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของอาหาร

- ก. ทำให้เราพูดได้
- ข. ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต
- ค. ทำให้ร่างกายได้รับพลังงาน
- ง. ทำให้เราเคลื่อนไหวร่างกายได้

2. ข้อใดให้ความหมายคำว่าอาหาร ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. เป็นสิ่งที่เราขาดไม่ได้
- ข. มีความจำเป็นต่อร่างกาย
- ค. เป็นสารเคมีที่อยู่ในอาหารและมีความจำเป็นต่อร่างกาย
- ง. สิ่งที่ได้รับประทานหรือดื่มเข้าสู่ร่างกายแล้วมีประโยชน์ ไม่มีโทษ

3. นักเรียนเรียนเรื่อง โภชนาการเพื่ออะไร

- ก. เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด
- ข. เพื่อให้ได้รับประทานอาหารที่อร่อย
- ค. เพื่อให้รับประทานอาหารให้ได้มากๆ
- ง. เพื่อให้รู้จักเลือกอาหารที่เหมาะสม และเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

4. ข้อใด ไม่ใช่ อาหาร หมู่ที่ 2

ก. แป้ง	ข. บะหมี่
ค. น้ำตาล	ง. เนื้อหมู

5. ผลไม้ในข้อใดให้สารคาร์โบไฮเดรตในปริมาณมากที่สุด

ก. ส้ม	ข. กล้วย
ค. ส้มโอ	ง. สับปะรด

6. ข้อใดคืออาหารหมู่ที่ 1

ก. ข้าว

ข. เนื้อไก่

ค. มะม่วง

ง. ส้มเขียวหวาน

7. อาหารในข้อใดให้สารโปรตีน

ก. ปลา

ข. ก๋วยเตี๋ยว

ค. ผักบุ้ง

ง. แอปเปิ้ล

8. อาหารในข้อใดให้วิตามิน

ก. ผักบุ้ง

ข. ปลา

ค. เนื้อไก่

ง. เนื้อหมู

9. ข้อใดคืออาหารหมู่ที่ 5

ก. ผัก

ข. ปลา

ค. น้ำมัน

ง. ข้าวเหนียว

10. อาหารในข้อใดให้เกลือแร่

ก. บะหมี่

ข. ทูเรียน

ค. ขนมปัง

ง. ผักคะน้า

เล่มที่ 1 โภชนาการดี ชีวิตดีใส

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ง
2. ง
3. ก
4. ข
5. ง
6. ข
7. ก
8. ข
9. ก
10. ค

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ก
2. ง
3. ง
4. ง
5. ข
6. ข
7. ก
8. ก
9. ค
10. ข

บรรณานุกรม

- กุลยา ตันติผลชีวะ และคณะ. (2521). หนังสือเรียนพลานามัย สุขศึกษา พ011 พ012
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
- พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ. (2544). หนังสือเรียน สาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระ
การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สุขศึกษา ม.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
 กรุงเทพฯ : บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด
- เรณูมาศ มาอ่อน. (2544). ชุดกิจกรรมพัฒนาการคิดวิเคราะห์ เสริมสร้างคุณธรรม
จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
 กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 1 สำนักพิมพ์ บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
 จำกัด
- วรวิภา เจริญศรี. ศูนย์ข้อมูลสุขภาพกรุงเทพ. กรุงเทพฯ
<http://www.school.net.th/library/snet4/june22/mineral2.html>
- สุชาดา วงศ์ใหญ่ และคณะ. (2551). หนังสือการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชุด สัมฤทธิ์มาตรฐาน. กรุงเทพฯ :
 สำนักพิมพ์ บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- สุมน คณานิตย์. (2544). แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ วิชาสุขศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ